

REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 29. junij 2023

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

Na podlagi 118. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a) in 250. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21 in 58/23) podpisane poslanke in poslanci vlagamo

**INTERPELACIJO O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA ZDRAVJE
DANIJELA BEŠIČA LOREDANA**

**zaradi odgovornosti ministra za vedno slabše razmere v zdravstvu ter serije
neizpoljenih in prelomljenih obljub o njihovem reševanju, neukrepanja in
opuščanja dolžnega ravnanja v skladu z 18. členom Zakona o Vladi Republike
Slovenije in s 16. členom Zakona o državni upravi.**

Na podlagi 118. člena Ustave Republike Slovenije ter 253. člena Poslovnika Državnega zbora podpisane poslanke in poslanci predlagamo, da Državni zbor Republike Slovenije po končani razpravi o interpelaciji o delu in odgovornosti ministra za zdravje sprejme naslednji sklep:

**Državni zbor Republike Slovenije na podlagi vložene interpelacije izreka
nezaupnico ministru za zdravje Danijelu Bešiču Loredanu.**

Obrazložitev:

I. Uvod

Epidemija Covid-19 je po eni strani razgalila slabosti slovenskega zdravstva, je pa tudi pokazala, da kadrovske podhranjen zdravstveni sistem zmora obvladovati tako zahtevno obdobje, kot je sedanja zdravstvena kriza, saj so zdravstveni kadri predani svojemu delu, izvajalce pa povezuje visoka stopnja solidarnosti. V regijskem povezovanju in sodelovanju med različnimi izvajalci pri obvladovanju epidemije se je pokazala večja moč zdravstvenega sistema, kot smo morda slutili pred epidemijo. Prav regijsko povezovanje v času Covid-19 nakazuje nove možnosti razvoja slovenskega zdravstva. Toda več kot očitno je, da slovensko zdravstvo v primeru tako obsežne javnozdravstvene krize deluje na robu komaj še sprejemljivih prostorskih kapacitet in kadrovske resursov vseh profilov, ki delujejo v zdravstvu. Po končanem res zahtevnem obdobju je tako prišel čas, da se politika odgovorno in čimprej loti reševanja številnih izzivov v slovenskem zdravstvu. Pričakovanja tako državljanov kot zaposlenih v zdravstvu so bila povsem upravičeno zelo visoka.

Da je zdravstvo vladna prioriteta, je odmevalo v dneh pred in po 1. juniju 2022, ko je prisegla 15. Vlada Republike Slovenije pod vodstvom dr. Roberta Goloba, sestavljena in strank Gibanje Svoboda, Socialni demokrati in Levica. **»Kar se zdravstva tiče, si upam trditi, da bomo naredili prvič v zgodovini samostojne Slovenije eksperiment, čeprav ste nekateri bili proti eksperimentom, po katerem se ne bomo lotili reforme zdravstva na papirju, ne bomo pisali ne bele ne zelene knjige, ne bomo najeli konzultantov, da nam bojo pisali zdravstveno reformo, ampak bomo dali istočasno na mizo vse tri ključne sestavine. V interventnem zakonu, ki bo pripravljen v kratkem, pa upam, da ne bo zablokiran vnaprej, bomo pripravili načrt tako imenovanega stresnega testa, bom razložil, kaj to pomeni, za sistem zdravstva, javnega zdravstva. Dali bomo nosilce, ki bojo za ta načrt prevzeli odgovornost. In zagotovili bomo denar, da bojo ti nosilci to odgovornost lahko udeležili ... Gre za zgodovinski eksperiment, ampak z jasnim namenom,«** je 25. maja 2022 napovedoval takrat še kandidat za predsednika vlade dr. Robert Golob.

Resnost svojih namer so predstavniki vseh treh koalicijskih strank pokazali s skoraj 20 stranmi v koalicijskem dogovoru, na katerih so nanizali številne obljube, ki naj bi rezultirale v povsem novem zdravstvenem sistemu nekje leta 2024, v vmesnem času, skorajda vsak mesec, pa naj bi ekipa na Ministrstvu za zdravje slovenski javnosti predstavila inovativne ideje in v zdravstveni sistem vnesla hitro učinkujoče rešitve. Tisti, ki bo vodil ekipo na ministrstvu, ki bo končno pripravila in uveljavila dolga leta pričakovano reformo, pa je postal ortoped Danijel Bešič Loredan. 1. junija 2022 ga je predsednik vlade dr. Robert Golob predstavil takole: **»Izvrsten kirurg, še danes, pa neizmerno malo spi, ne vem, kako zdrži, ampak pravi, da ima interni motor. Še danes operira, ampak ne samo, da je izvrstni kirurg, je tudi izjemen človek in je eden redkih v zdravstvu, ki so si upali že pred leti povedati bobu bob. Povedati, da sistem ne deluje, da imamo sicer bogat sistem, z dolgo tradicijo, ampak ne deluje. In to, da se je odločil, da bo ta sistem skupaj s svojimi somišljeniki, za katere zdaj že veste, da jih ni malo, da bo ta sistem začel spreminjati od znotraj, če bo imel podporo in podporo ima, se mi zdi neizmerno pomembno. Mi lahko sistem zdravstva spremenimo izključno, če bodo ljudje, ki so tam zaposleni na to pristali**

in pri tem sodelovali. Nihče zunanji tega ne more narediti in Danijelu Bešiču je uspelo ravno to, v zadnjem mesecu, od kar je znano, da bo zagrabil to področje, je uspel znotraj sistema najti ekipo somišljenikov, ki mu bo pomagala pri tem, da se te najbolj zahtevne naloge lotimo.«

II. Čakalne dobe v času ministrovanja Danijela Bešiča Loredana so se podaljšale

Minister za zdravje Danijel Bešič Loredan je ob imenovanju pred Državnim zborom Republike Slovenije 1. junija 2022 prisegel: **»Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.«** Omenjeno prisego izreče vsak minister skladno s 113. členom v povezavi s 104. členom Ustave Republike Slovenije po izvolitvi oziroma pred nastopom funkcije. Kot minister za zdravje je Danijel Bešič Loredan še toliko bolj zavezan k varovanju 51. člena Ustave Republike Slovenije, po kateri ima vsak državljan pravico do zdravstvenega varstva. Vendar pa je prav v času ministrovanja Danijela Bešiča Loredana ustavna pravica kršena bolj kot kadarkoli prej, dostopnost do zdravstvenih storitev pa slabša kot je bila pred njegovim prevzemom ministrske funkcije. Številke so jasne, številke so neizpodbitne.

Junija 2022 je minister za zdravje Danijel Bešič Loredan na novinarski konferenci po seji vlade dejal: **»Mi si želimo, da bi, recimo, v treh do šestih mesecih prišli do tega, da bi te čakalne dobe za 30 % skrajšali. In da bi, recimo, v celem obdobju teh dvanajst plus štiri šestnajstih mesecev čakalne dobe razpolovili.«** 10. julija 2022, nekaj dni pred sprejetjem prvega interventnega zakona, ki ga je pripravila ministrova ekipa, to je Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema, smo lahko v intervjuju na STA brali: **»Minister pričakuje, da se bodo na podlagi zakona čakalne vrste v letu dni skrajšale za polovico. Vrste so že zdaj realno krajše, kot kažejo podatki, na drugi strani pa so na več področjih izrazito predolge, meni. »Če mora danes bolnik čakati pol leta ali dlje na operacijo raka prostate ali raka na ledvici, ker ni urologov, bomo super uspešni, če to skrčimo na mesec dni, pa še ta en mesec je predolgo za bolnika.«** Predsednica Odbora za zdravstvo in poslanka Gibanja Svoboda Tamara Kozlovič pa je ob sprejemanju zakona zatrdila: **»Prepričani smo, da bo zakon, ki je pred nami, zdravnikom in zdravstvenim delavcem prinesel možnost organizacijske in kadrovske razbremenitve, državljanom in državljanom pa učinkovito javno zdravstvo dostopno vsem pod enakimi pogoji brez dolgih čakalnih vrst.«**

Državni zbor Republike Slovenije je tako 14. julija 2022 na 10. izredni seji sprejel Zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema, v Uradnem listu Republike Slovenije je bil objavljen 22. julija 2022, v veljavo pa je stopil naslednji dan. V okviru 15. člena zakona se je z namenom povečane dostopnosti do zdravstvenih storitev in odprave oziroma skrajševanja čakalnih dob za posamezno vrsto zdravstvene storitve izvajalcem zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe, ki v okviru svojih zmogljivosti (kader, oprema, prostor) izvajajo zdravstvene storitve nad obsegom programa zagotovilo plačilo po realizaciji za vse tako opravljene zdravstvene storitve brez sklenitve posebne pisne pogodbe.

Državni zbor Republike Slovenije je 28. oktobra 2022 na 22. izredni seji sprejel Zakon o nujnih ukrepih za zaježitev širjenja in blaženja posledic nalezljive bolezni COVID-19 na področju zdravstva, v Uradnem listu Republike Slovenije je bil objavljen 5. novembra 2022, v veljavo pa je stopil naslednji dan. Z navedenim zakonom se je dopolnilo 15. člen prvega interventnega zakona, to je Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema, s katerim se je za namen povečane dostopnosti do zdravstvenih storitev in odprave oziroma skrajševanja čakalnih dob izvajalcem zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe, ki v okviru svojih zmogljivosti (kader, oprema, prostor) izvajajo zdravstvene storitve, zagotovi plačilo po realizaciji za vse tako opravljene zdravstvene storitve brez sklenitve posebne pisne pogodbe.

Predlagatelji interpelacije smo že takrat opozarjali na absurdnost dopolnitve 15. člena omenjenega zakona s sedmim odstavkom, po katerem je lahko javni zdravstveni zavod za namen opravljanja zdravstvenih storitev sklenil podjemno pogodbo ali drugo pogodbo civilnega prava za opravljanje zdravstvenih storitev z zdravstvenim delavcem, zaposlenim pri njem, za redni obseg programa zdravstvene dejavnosti, če rednega obsega programa ta zaposleni ne bo mogel izvesti v okviru svojega rednega delovnega časa, in za izvajanje zdravstvenih storitev nad rednim programom zdravstvene dejavnosti, če bo zdravstvene storitve opravil zunaj svojega rednega delovnega časa. Gre za povsem nesmiseln in nemotivacijski ukrep, po katerem naj bi se čakalne dobe skrajševale tako, da je zdravstveni delavec lahko svoje redne delovne naloge opravljal v popoldanskem času oziroma izven svojega rednega delovnega časa, poleg tega pa za to dobil še dodatno plačilo. Kljub temu so koalicijski poslanci vztrajali s podporo predlogu ministra za zdravje Danijela Bešiča Loredana, poslanka Gibanja Svoboda Sandra Gazinkovski pa je seji državnega zbora ponovila že znane besede: »Zdravje vsakega posameznika je za Gibanje Svoboda na prvem mestu, zato moramo stremeti k učinkovitim rešitvam, ki bodo zdravnikom in zdravstvenim delavcem prinesle ustrezno organizacijsko, kadrovsko in plačno politiko, državljanom in državljanom pa učinkovito javno zdravstvo, dostopno vsem pod enakimi pogoji, brez dolgih čakalnih dob.«

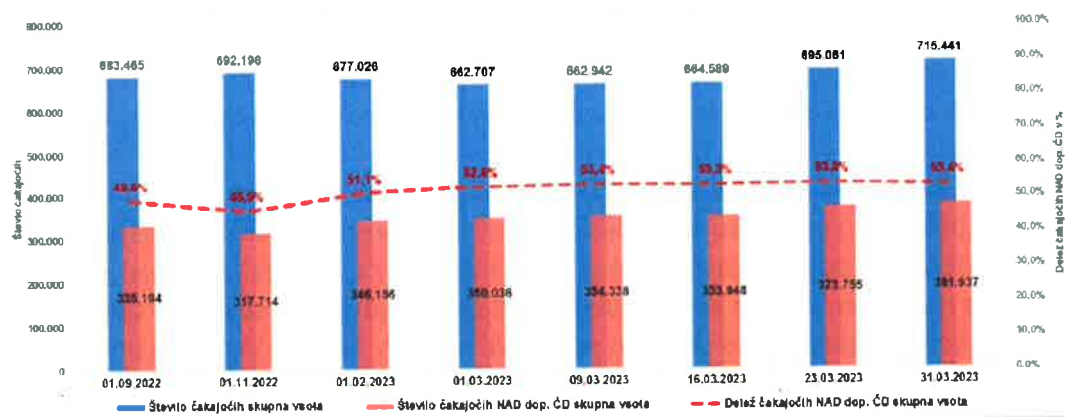
Z devetim odstavkom 15. člena omenjenega zakona je bila ministru za zdravje naložena naloga, da pristojnemu odboru Državnega zbora Republike Slovenije, torej Odboru za zdravstvo, posreduje poročila o izvajanju zdravstvenih storitev, vključno z analizo odprave oziroma skrajšanja čakalnih dob. Tako je Ministrstvo za zdravje 28. aprila 2023 v Državni zbor Republike Slovenije poslalo Poročilo o izvajanju ukrepa iz prvega odstavka 15. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema za obdobje oktober 2022 do marec 2023. Iz poročila izhaja, da je bilo v navedenem obdobju izplačanih dodatnih 110.875.000 evrov sredstev, do katerih so bili upravičeni zdravstveni domovi, Univerzitetna klinična centra Ljubljana in Maribor, zasebni zdravstveni zavodi s koncesijo, bolnišnice, psihiatrične bolnišnice in domovi starejših občanov. Je torej ukrep, težak več kot 111 milijonov evrov, državljanom izboljšal dostopnost do zdravstvenih storitev in skrajšal čakalne dobe, kot je obljubljal minister za zdravje Danijel Bešič Loredan?

Dejstvo je, da sredstva, ki so šla iz žepov davkoplačevalcev, niso bila smotrno porabljena, ukrep za skrajševanje čakalnih dob v interventnem zakonu pa ni dosegel željenega učinka. Na dan 1. september 2022 je bilo skupno število čakajočih za terapevtske, diagnostične in postopke ter prve preglede 683.465, od tega 335.194 čakajočih nad dopustno čakalno dobo. Na dan 31. marec 2023 pa je bilo skupno število

čakajočih za terapevtske, diagnostične in postopke ter prve preglede 715.441, od tega 381.937 čakajočih nad dopustno čakalno dobo. V obdobju, ko je Ministrstvo za zdravje namenilo 111 milijonov dodatnih finančnih sredstev za skrajšanje čakalnih dob, so se te pravzaprav povečale, kar je najbolj zaskrbljujoče, skoraj 50.000 pacientov več je na dan 31. marca 2023 na obravnavo čakalo nad dopustno čakalno dobo glede na 1. september 2022.

5. Čakajoči

5.1 Prikaz skupnega števila čakajočih in čakajočih nad najdaljšo dopustno čakalno dobo

Slika 11 Skupno število čakajočih nad najdaljšo dopustno čakalno dobo z deležem čakajočih NAD dopustno čakalno dobo za vse TERAPEVTSKE in DIAGNOSTIČNE POSTOPKE ter PRVE PREGLEDE SKUPAJ

Vir: Poročilo o izvajanju ukrepa iz prvega odstavka 15. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema za obdobje oktober 2022 do marec 2023.

Če torej na podlagi poročil Nacionalnega inštituta za javno zdravje primerjamo številke na dan 1. maja 2023 s številkami na dan 1. oktobra 2022, torej pred sprejetjem popravkov prvega interventnega zakona, je bilo pri stopnji nujnosti »zelo hitro« na prve preglede nad dopustno dolgo čaka 73 % vseh čakajočih, na terapevtsko-diagnostične postopke pa je več kot 14 dni čakalo 53 % vseh čakajočih pri tej stopnji nujnosti. Navedeni odstotki so se v obdobju ukrepa iz interventnega zakona očitno povišali, saj so podatki na dan 1. maja 2023 naslednji: pri stopnji nujnosti »zelo hitro« je na prve preglede nad dopustno dolgo čakalo 81 % vseh čakajočih, na terapevtsko-diagnostične postopke pa več kot 14 dni 63 % vseh čakajočih pri tej stopnji nujnosti.

O neuspehu ukrepa, ki naj bi prinesel skrajšanje čakalnih dob, jasno govori tudi izjava ministra za zdravje Danijela Bešiča Loredana na Odboru za zdravstvo 11. maja 2023. Ker so številke jasne in jih ne moreš prikrojiti ali tolmačiti po svoje, je na vprašanje, ali je zadovoljen z rezultatom ukrepa, dejal: **»Če me vprašate, če sem zadovoljen? Da, zadovoljen sem v tej luči, da se nam čakalne dobe niso ekstremno povečale, da ostajajo približno na istih in trend posebej zdaj v letu 2023, da bi se do jeseni znale zmanjšati.«** Torej, od ministrovih obljub o tem, kako bo v letu dni z interventnim zakonom skrajšal čakalne dobe, smo danes prišli do tega, da kot uspeh predstavlja dejstvo, da se čakalne dobe niso ekstremno podaljšale.

Hiter pregled realizacije prospektivnega programa v omenjenem poročilu pokaže naslednje: v prvih dveh mesecih leta 2020 je bila realizacija nekaterih programov zelo podobna kot v prvih dveh mesecih leta 2023 (na primer endoproteza kolka, kirurško zdravljenje rakave bolezni, operacija prostate), na nekaterih pa je bila v prvih dveh mesecih 2020 celo višja kot v enakem obdobju leta 2023 (angiografija, operacija žolčnih kamnov) pa čeprav leta 2020 Ministrstvo za zdravje ni namenilo dodatnih 111 milijonov evrov davkoplačevalskega denarja za skrajševanje čakalnih dob. Navedeno tako še potrjuje neuspeh 111 milijonov težkega ukrepa za skrajševanje čakalnih dob ter neuspeh izboljšanja dostopnosti do zdravstvenih storitev za državljane.

Neuspeh potrjujejo tudi številke v letnem poročilu Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za leto 2022, kjer opozarjajo, da redni program storitev ni bil v celoti realiziran: »ZNUZSZS je v letu 2022 zagotavljal plačilo po realizaciji za celoten prospektivni program, kljub temu pa program še vedno ni bil realiziran v celoti. Del programa, za katerega je bilo že z Dogovorom določeno plačilo po realizaciji, je bil realiziran v 98,6 %, podobno tudi del programa, ki bi bil brez zakonske določbe plačan do plana (98,4 %).«

Nekoč tesni sodelavec ministra za zdravje Danijela Bešiča Loredana Dorijan Marušič, ki je bil sprva predviden za vodenje Strateškega sveta za prenovu zdravstvenega sistema, vendar še danes ni povsem jasno, zakaj se je minister za zdravje naposled odločil, da mu vodenja ne zaupa, je pred uvedbo ukrepa za skrajševanje čakalnih dob opozarjal, da plačevanje vseh storitev ne bo prineslo pozitivnih rešitev. Še več, to danes priznava tudi predsednik Strateškega sveta za zdravstvo Erik Brecej, ki je vodenje sveta prevzel na povabilo predsednika vlade dr. Roberta Goloba. Slednji je svet ustanovil po tem, ko je bil strateški svet ministra za zdravje zaradi neučinkovitosti ukinjen. Erik Brecej je v intervjuju za N1 14. maja 2023 na vprašanje, ali so na strateškem svetu presojali ukrep za skrajševanje čakalnih dob, dejal: »Ne. Je pa naš član Dorijan Marušič, eden od strokovnjakov z dolgoletnimi izkušnjami, lani opozoril, da bo plačevanje vseh storitev, za kar se je odločil Bešič Loredan, čakalne vrste podaljšalo. Priznam, da ga takrat nisem dobro razumel, a kot vidite, je imel prav. Žal mi je, da se ga ni poslušalo.« Do junija 2023 je bilo za skrajševanje čakalnih dob na podlagi interventnega zakona porabljenih že okoli 137 milijonov evrov.

In če je predsednik vlade dr. Robert Golob 25. maja 2022 dejal, da **»kar se zdravstva tiče, si upam trditi, da bomo naredili prvič v zgodovini samostojne Slovenije eksperiment,«** minister za zdravje Danijel Bešič Loredan še kar vztraja, da tega nikoli nihče ni trdil. **»Mi bi radi s podatki ovrgli navedbe, da vlada izvaja eksperiment«** in **»nikoli ni Ministrstvo za zdravje opredelilo, da počnemo zdravstveni eksperiment,«** je minister dejal na novinarski konferenci 14. junija 2023.

In čeprav je predsednik vlade 26. junija 2023 v Državnem zboru Republike Slovenije priznal, da se je davkoplačevalski denar porabil za nenujne zdravstvene storitve, **»če smo v tem prvem poskusu ugotovili, da so se, žal, izvajale predvsem tiste storitve, ki so mogoče za ljudi najprej, za izvajalce manj zahtevne, pa za ljudi tudi nekoliko manj potrebne,«** minister za zdravje Danijel Bešič Loredan še kar vztraja, da gre za smotrno porabo davkoplačevalskega denarja in da je zakon **»na nek način zgodba o uspehu«**.

In če gre res za zgodbo o uspehu, zakaj je potem vlada po hitrem postopku v poznih večernih urah 9. junija 2023 sprejela novelo Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema in spremenila 15. člen, po katerem ne bodo več plačane vse storitve, temveč le še izbrane, hkrati pa se znotraj koalicije bije idelološki boj, v katerem je očitno Levica premagala ministra za zdravje Danijela Bešiča Loredana, saj z novelo črtajo tudi možnost, da bi prav vsi, ki imajo dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti, pomagali pri skrajševanju čakalnih dob?

III. Neizpolnjene in prelomljene obljube o časovnicah

Danijel Bešič Loredan je vse od nastopa ministrske funkcije zavezan Etičnemu kodeksu funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih. Drugi standard etičnega kodeksa, ki govori o krepitvi ugleda in demokratičnem dialogu, mu nalaga, da pri svojem delu prispeva h krepitvi ugleda Republike Slovenije, Vlade Republike Slovenije, organa, v katerem opravlja funkcijo, ter drugih državnih institucij in organov. Tretji standard etičnega kodeksa, ki govori o krepitvi zaupanja javnosti, mu nalaga, da kot funkcionar ravna tako, da ohranja in krepi zaupanje javnosti v poštenost, nepristranskost in učinkovitost opravljanja javnih nalog. Četrti standard etičnega kodeksa mu narekuje, da mora biti kot funkcionar zgled.

Ali nekdo, ki ne izpolni tistega, kar je obljubil, ali pa svojo obljubo prelomi, krepi ugled Slovenije, vlade, katere del je, in ministrstva, ki ga vodi? Ali nekdo, ki ne izpolni tistega, kar je obljubil, ali pa svojo obljubo prelomi, lahko krepi zaupanje javnosti v poštenost? Ali je nekdo, ki ne izpolni tistega, kar je obljubil, ali pa svojo obljubo prelomi, lahko zgled drugim članom družbe, še posebej mladim, ki jih vzgajamo? Predlagatelji interpelacije smo prepričani, da ne.

1.

Prvo prelomljeno obljubo ministra za zdravje najdemo že v Programu za delo koalicije 2022–2026 oziroma koalicijski pogodbi na strani 71: **»Takojšnje skrajšanje čakalnih dob. Na podlagi Interventnega zakona o zdravstvu bomo sprejeli Aneks k Splošnemu dogovoru, ki določi, da se vse storitve plačujejo po opravljenih storitvah. Storitve lahko opravijo vsi izvajalci, ki se prijavijo v sistem. Zaradi ogromnega števila ljudi, ki nimajo primerne oskrbe, je potrebno aktivirati vse potencialne zdravstvenega sistema, ki so na voljo. Vsi zdravniki, ki so sposobni izvesti storitve, lahko konkurirajo za izvedbo, pri čemer je potrebno določiti in upoštevati pravila izvajanja »javnih zdravstvenih storitev«.**

Čeprav Zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema, ki več kot očitno ni prinesel rezultatov na področju skrajševanja čakalnih dob, temveč jih je na marsikaterem programu še podaljšal, narekuje, da v kolikor *»izvajalci zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe do 31. marca 2023 ne zagotovijo zadostnega obsega odprave oziroma skrajšanja čakalnih dob, ki presegajo najdaljšo dopustno čakalno dobo, kar Vlada ugotovi s posebnim sklepom, Zavod v nadaljnjih 60 dneh od izdanega sklepa izvede javni poziv, s katerim v izvajanje zdravstvenih storitev za namen odprave oziroma skrajšanja čakalnih dob za posamezno vrsto zdravstvene storitve, ki presegajo najdaljšo dopustno čakalno dobo, dodatno vključi izvajalce*

zdravstvene dejavnosti izven mreže javne zdravstvene službe,« vlada vse od konca letošnjega marca ne sprejme sklepa, Ministrstvo za zdravje ne reagira, koalicijski poslanci pa nikogar ne pokličejo k odgovornosti. Še več, po več mesecih neizpolnjevanja zakona so se zdaj odločili, da bodo kršitev zakona odpravili na način, da bodo pač odpravili določbo v zakonu.

2.

Danijel Bešič Loredan je 31. maja 2022 na zaslišanju pred matičnim delovnim telesom v Državnem zboru RS spregovoril tudi o korupciji v zdravstvu: **»V nadaljevanju bom skušal predstaviti tisto, kar bomo kot ekipa poskušali narediti in kar mislimo, da je prav, da se naredi. Naša ekipa in predsednik vlade bi radi razbili tabu, ki je prisoten že 30 let. To pomeni, da se v zdravstvu nič ne da spremeniti, da je zdravstveni sistem nedotakljiv. Mogoče se bom v nadaljevanju tudi dotaknil različnih lobijev ali interesnih skupin. To je nekaj, o čemer vsi govorimo, nihče pa še ni pokazal nikogar s prstom in nekje tavamo v temi. Vemo, kdo so, vemo, kje so, vemo, kako so, nimamo pa mehanizma, da kakorkoli v to posežemo. Leta in leta se že govori o korupciji v zdravstvu, o nabavah, o preplačanih materialih.«** Kdo so ti lobiji, Danijel Bešič Loredan vse do danes ni razkril, prav tako ni podal nobene prijave pristojnim organom.

In kako se je kot minister za zdravje spopadel s korupcijo v zdravstvu v praksi? Tako, da je praktično takoj po prevzemu funkcije razveljavil novelo Zakona o javnem naročanju, ki je prinesla uvedbo referenčnih cen na področju nabave medicinskega materiala, s čimer bi cene medicinskega materiala v Sloveniji končno približali primerljivim cenam v drugih državah Evropske unije. Da je šlo pri novelo Zakona o javnem naročanju, sprejeti pod prejšnjo vlado, za prvi resen korak v spopadu s korupcijo v slovenskem zdravstvu, so povedali mnogi ugledni slovenski zdravniki in združenja, denimo Marko Noč in združenje zdravstvo.si. Razveljavitev omenjene novele je posledično prinesla ukinitvev Urada Vlade Republike Slovenije za centralno cenovno evidenco medicinskih pripomočkov in medicinske opreme. Poglavitna naloga urada je bila, da je z vidika nabav v zdravstvu nudil informacijsko, organizacijsko, strokovno in drugo pomoč vladi s posebnim ciljem doseganja primerljivih in optimalnih cen pri javnem naročanju. Šlo je za urad najširšega in strateškega pomena pri zagotavljanju vzdržnosti javne porabe in zmanjševanja proračunskih izdatkov ter transparentnosti in ustrezne primerljivosti nabav, ki je nujna za učinkovito porabo javnih sredstev.

3.

Ob Danijelu Bešiču Loredanu je 31. maja 2022 na zaslišanju pred matičnim delovnim telesom v Državnem zboru Republike Slovenije sedel nekdanji minister za zdravje Dorijan Marušič. **»In tisto, kar je tudi ključno, v tej sestavi ministrstva bo imenovan strateški svet za prenovo zdravstvenega sistema, ki ga bo vodil Dorijan Marušič. Ta strateški svet ima nalogo, da v 12 mesecih pripravi strategijo, vizijo razvoja slovenskega zdravstvenega sistema,«** je poudaril Danijel Bešič Loredan. Nato je 26. septembra 2022 na 2. redni seji Državnega zbora Republike Slovenije povedal: **»Bom čisto natančen. Do konca tega leta bo strateški svet, ki je bil sestavljen na Ministrstvu za zdravje, pripravil temeljni dokument, na katerem bodo potem začela teči koalicijska pogajanja oziroma na osnovi katerega bomo iskali širši konsenz v**

družbi, katero tipologijo zdravstvenega sistema bomo v Sloveniji izbrali in jo vpeljali.«

V sporočilu za javnost, ki ga je Urad vlade za komuniciranja posredoval medijem 3. oktobra 2022, je bilo zapisano, da bo strateški svet vodila Tjaša Sobočan. Kljub več pisnim poslanskim vprašanjem in drugim javnim pozivom minister za zdravje Danijel Bešič Loredan do danes ni pojasnil, kje in zakaj se je zalomilo, da Dorijan Marušič ni prevzel vodenja strateškega sveta. In ko je januarja 2023 postalo očitno, da omenjeni strateški svet ni izpolnil svojih nalog in napovedi ministra za zdravje, mu je predsednik vlade Robert Golob izrekel javno nezaupnico in sam prevzel koordinacijo zdravstvene reforme tako, da je ustanovil nov strateški svet, vodenje pa zaupal Eriku Breclju. Zanimivo, da je minister za zdravje Danijel Bešič Loredan še 4. februarja 2023 v intervjuju za N1 zatrjeval, da sta **»predsednik vlade in jaz kot minister za zdravje in podpredsednik vlade eno. Vsak teden sva v stiku, vsak dan si piševa.«**

4.

Po fiasku z ministrovim Strateškim svetom za prenavo zdravstvenega sistema je torej odgovornost za zdravstveno reformo nase prevzel predsednik vlade in ustanovil svoj Strateški svet za zdravstvo. Slednji naj bi pripravil predlog alternativ tipologij zdravstvenega sistema za prihodnjih 20 let, predlog modela mreže izvajanja zdravstvenih storitev, ki bi združevala zdravstvene in socialne storitve, bodisi na regionalni ali centralni ravni, proučil financiranje zdravstvenega sistema, morebitno preoblikovanje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter prilagoditve obveznega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, pripravil predlog za izboljšanje sistema vodenja kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave v socialnovarstvenih zavodih, pripravil predloge za čim prejšnje povečanje digitalizacije v zdravstvu, iskal in predlagal načine za vzpodbujanje medgeneracijske solidarnosti na področju zdravstva, iskal povezave med pravom, medicino in družbo s ciljem, da bi zagotovili za vse enake pravice do zdravstvene in socialne varnosti, ter pripravil okvirni predlog potrebnih sistemskih sprememb za prenavo zdravstvenega sistema.

Glede na to, da sta Danijel Bešič Loredan in Erik Breclj dolgoletna prijatelja, ki sta pred leti združila moči v boju proti korupciji v zdravstvu, je bil minister za zdravje januarja 2023 očitno še vesel nad dejstvom, da je predsednik vlade našel še enega človeka za izpeljavo zdravstvene reforme, saj je v medijih razlagal, da je kolega Breclj človek, ki bo v tem vodstvu nastavljal ogledalo tako njemu kot ministru in predsedniku vlade. **»Kdor ga pozna, ve, da ga ni mogoče kupiti in da pove točno to, kar si misli, in tudi točno to, kar je prav,«** se je nadejal dobrega sodelovanja z njim.

Erik Breclj je po nekaj mesecih delovanja strateškega sveta že začel opozarjati, da Ministrstvo za zdravje ne sprejema njihovih predlogov in priporočil, da z ministrom za zdravje ne govorita. **»Stvari gredo prepočasi. Dali smo več kot 70 predlogov za urejanje primarnega zdravstva, za ustanovitev inštituta za kakovost, proti absentizmu, za zaposlovanje tujcev in druge. Vsi predlogi, ki ne zadevajo ministrstva za zdravje, gredo hitro v življenje, kar bi moralo narediti ministrstvo za zdravje, pa se nikamor ne premakne,«** je 13. aprila 2023 dejal Breclj.

Zelo povedni so tudi nekateri sklepi, sprejeti na Strateškem svetu za zdravstvo:

- Strateški svet je na 10. seji 30. marca 2023 potrdil dokument delovne skupine pod vodstvom dr. Iztoka Takača z naslovom »Kako povečati število zdravnikov v Sloveniji«.
- Strateški svet je na 12. seji 13. aprila 2023 za koordinacijo in pripravo pregleda potrebnih sprememb za implementacijo predlogov Strateškega sveta za zdravstvo v zdravstveni sistem imenoval koordinatorja.
- Strateški svet je na 15. seji 11. maja 2023 sprejel sklep, da koordinacijo analize stanja za pripravo mreže na sekundarni ravni prevzame ZZZS, izhodišča bodo oblikovana za 5 strok z dolgimi čakalnimi dobami, rok za izvedbo pa je 1 mesec.
- Strateški svet je na 16. seji 25. maja 2023 sklenil, da predsednika vlade seznanil z rešitvami na področju zdravstvenega absentizma ter sprejel predloge za ureditev nujne medicinske pomoči, ki jih bo predstavil predsedniku vlade.

Zaradi njunega nekomuniciranja in dejstva, da Ministrstvo za zdravje predlogov Strateškega sveta za zdravstvo ni realiziralo, je predsednik vlade dr. Robert Golob v svojem kabinetu imenoval celo koordinatorja, ki naj bi prenašal sporočila med Danijelom Bešičem Loredanom in Erikom Brecljem, a očitno neuspešno. **»Če pogledam v celoti, podal je številne časovnice, vse so padle. Organizira tiskovne konference na katerih megalomansko obljublja stvari s figo v žepu, veliko je laži, storjenega nič v enem letu, tako da jaz predlagam, da potegne zadnjo časovnico. Upam, da mu bo ta uspela in to je odhod iz ministrstva za zdravje,«** je Erik Breclj izjavil v oddaji Tarča 15. junija 2023.

Tako smo danes priča novemu razkolu v ekipi, ki je 31. maja 2022 v dvorani Državnega zbora Republike Slovenije samozavestno napovedovala velik preboj v slovenskem zdravstvu. Danes tako ob Danijelu Bešiču Loredanu ni več niti Dorijana Marušiča niti Mirte Koželj niti Erika Breclja. Zvest mu ostaja le še Aleš Šabeder.

5.

»Na plačni sistem v zdravstvenem sistemu nismo nič vplivali z zakonom, ker je to v pristojnosti Ministrstva za javno upravo, vsa ministrstva s tem sodelujemo in jaz tudi pričakujem, da bomo do 15. septembra vendarle na mizi imeli konkreten predlog pozitivne spremembe sistema plač javnih uslužbencev, kjer bomo absolutno jasna nesorazmerja plačnih sistemov v sistemu popravili,« je dejal minister za zdravje Danijel Bešič Loredan na 3. nujni seji Odbora za zdravstvo 13. julija 2022.

Seveda se 15. septembra ni zgodilo nič, je pa v naslednjih mescih odmevala afera, ko je minister Danijel Bešič Loredan v telefonskem pogovoru grozil podpredsedniku sindikata Fides Gregorju Zemljiču in od njega zahteval podpis sporazuma glede zvišanja plač. Med drugim mu je dejal, da ima **»ukaz s strani premierja, da se v primeru napovedi in izvedbe stavke proti zdravnikom in Fidesu vodi totalna vojna, cilj pa bo osamiti in izčrpati zdravnike in Fides.«** Njegova napoved totalne vojne sindikatu Fides in zahteva po podpisu sporazuma sta rezultirali v prijavo Komisiji za preprečevanje korupcije, ki je ugotovila, da je minister za zdravje kršil etični kodeks.

Z novo časovnico, ki je bila predstavljena 20. januarja 2023, je minister za zdravje Danijel Bešič Loredan določil oblikovanje ločenega plačnega stebra za področje zdravstva in

socialnega varstva, in sicer do 1. aprila 2023. **»Ta petek imamo prvi sestanek s sindikati v zdravstvu, v socialnem varstvu, s sindikati zdravnikov in zobozdravnikov, kjer bomo pravzaprav iskali pot, kako do 1. 4. 2023 oblikujemo ločen plačni steber za področje zdravstva in socialnega varstva, kjer bomo pravzaprav tudi J skupino, ki je bila sedaj izpuščena, naslovili tako, da bo del tega plačnega stebra za področje zdravstva in socialnega varstva ... Izzive smo v celoti identificirali, pa če povzamem nekoga, ki je rekel, da vsi ti izzivi, ki so bili v strokovnih krogih znani in niso za strokovne kroge nič novega, so bili sedaj predstavljeni javnosti in nič ne skrivamo, s podatki gremo in s podatki bomo iskali tudi rešitve, tako da plačni sistem, steber ga bomo oblikovali do 1. 4., časovnica je jasna.«**

Ko je minister za zdravje uvidel, da bo šel tudi ta rok brez kakršnih koli dosežkov mimo, so predstavniki vlade na novinarski konferenci 31. marca 2023 pojasnjevali dvomesečno zamudo pri temeljnih izhodiščih, a da imajo sedaj vse nastavke, da lahko v nekaj tednih oblikujejo tarifni del in steber ter to posredujejo v zakonodajni postopek. **»Če vlada do 30. junija ne opravi svoje naloge, potem moramo mi prevzeti politično odgovornost,«** je poudaril minister Danijel Bešič Loredan. Čas se je iztekel, kdo bo, torej, prevzel politično odgovornost?

6.

V Programu za delo koalicije 2022–2026 oziroma koalicijski pogodbi na strani 76 je koalicija obljubila, da bodo do konca leta 2024 pripravili celovito prenovo financiranja zdravstvenega sistema, ki bo vsebovala tudi ukinitiv nepravilnega in neučinkovitega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. In namesto ukinitve prispevka, za katerega so se davkoplačevalci do danes svobodno odločali, ali ga bodo plačevali ali ne, bodo sedaj dobili obvezni zdravstveni prispevek. Minister za zdravje predlog podpira.

7.

Po tem ko so razmere na področju družinske medicine konec leta 2022 eskalirale in smo v glavnem mestu gledali kolone državljanov, ki so sredi noči stali na ulici in čakali na vpis k osebnemu zdravniku, je minister za zdravje januarja 2023 pompozno predstavil idejo o ambulantah za neopredeljene, za katere pa lahko danes z gotovostjo trdimo, da niso prinesle izboljšanja stanja. Ob skoraj 140.000 državljanih brez opredeljenega osebnega zdravnika so ambulate za neopredeljene prinesle rešitev za zgolj 12.000 državljanov, zaradi neobiska so nekatere do danes že zaprle vrata, projekt pa je danes davkoplačevalce stal že več kot milijon evrov.

Z novo, tokrat tisto res pravo časovnico, predstavljeno 20. januarja 2023, je prišla nova neuresničena obljuba. **Pripravo systemske zakonodaje za rešitev problematike družinske medicine, to je z na novo definiranimi timi družinske medicine, administrativno razbremenitvijo in prenosom kompetenc, poenoteno regionalno mrežo na temelju območnih enot ZZZS, izboljšano kakovostjo in varnostjo obravnavanih pacientov ter upoštevanjem specifik posameznih regij,** je minister za zdravje obljubil do konca junija 2023. Tudi tukaj se je čas iztekel.

8.

V Programu za delo koalicije 2022–2026 oziroma koalicijski pogodbi na strani 75 koalicija obljublja **enotno delovanje in financiranje vseh urgentnih centrov.**

»Projekt ureditve mreže nujne medicinske pomoči bodo na ministrstvu za zdravje predstavili po lokalnih volitvah, če bodo z deležniki našli konsenz, pa sistemske rešitve uveljavili prihodnjo pomlad,« je 23. julija 2022 dejal minister Danijel Bešič Loredan. Konec preteklega leta je nato brez potrebe in povsem neodgovorno javnost vznemiril z delovnim dokumentom glede reorganizacije nujne medicinske pomoči. Delovna skupina na ministrstvu je pripravila dokument, po katerem bi se ukinilo kar 28 dežurnih ambulant. Oglasili so se številni bolniki, župani in direktorji zdravstvenih domov in enotno sporočili, da predlaganih sprememb nikoli ne bodo podprli. Namesto da bi minister prevzeli odgovornost za slabo vodenje in koordinacijo svoje ekipe, je krivdo za to, da je dokument prišel v javnost, prevalil na drugega, izgovarjal se je, da »govorimo o dokumentu, ki ne obstaja«, hkrati pa v svojem stilu zagrozil s prijavo ustreznim organom, saj da gre za posredovanje nečesa, kar ni bilo nikoli uradno. V letošnjem letu minister za zdravje sicer skrbno pazi, da je vsaka informacija glede reforme nujne medicinske pomoči, ki je prišla v javnost, s seboj nujno nosila oznako »ne gre za uradno stališče Ministrstva za zdravje«, rešitve pa še vedno ni na vidiku.

Enako lahko trdimo pri urejanju področja satelitskih urgentnih centrov. 20. februarja 2023 je minister za zdravje v Državnem zboru Republike Slovenije dejal: **»Zelo blizu smo konsenzu stroke, kam spadajo specialisti urgentne medicine in kako jih bomo vrnili v urgentne centre in v satelitske urgentne centre in kako bomo vse skupaj kadrovsko, strokovno, organizacijsko in tudi z investicijami planirali do leta 2040... Odgovor je na Ministrstvu za zdravje povsem jasen. Do junija najkasneje bomo imeli postavljeno mrežo, na osnovi tega bomo še prej, verjetneje april, maj, razpisali pogoje za SUC, ki bodo enaki za vse.«** No, april, maj in junij so mimo.

9.

Ministrstvo za zdravje je 7. aprila 2023 v javno obravnavo poslalo predlog Zakona o zdravstvenem informacijskem sistemu in predlog Zakona o Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Minister za zdravje je predloga predstavil kot siamska dvojčka, saj da uspešne zdravstvene reforme brez enega ali drugega ne more biti. **»Ko bomo naredili digitalno transformacijo, se bo to pokazalo v centralni bazi, ki jo upravlja ZZS. Vse bo transparentno in vse bo za seboj pustilo digitalno sled. V središče bomo postavili vsakega prebivalca RS, ZZS mora služiti vsem nam in mora najti partnerski odnos z ostalimi izvajalci. Ti pa morajo videti, koliko denarja iz javne zdravstvene mreže dobijo in kaj za to naredijo. Ker pa bo tako vse transparentno, bo po dveh letih novega sistema počasi izzvenela tudi sistemska korupcija,«** je obljubljal. Da je Zavod za zdravstveno zavarovanje del problema slovenskega zdravstva in da zato potrebuje temeljito prenovo, predlagatelji interpelacije trdimo danes in smo tako trdili tudi včeraj. Zanimivo pa je, da je to še do pred kratkim trdil tudi minister za zdravje Danijel Bešič Loredan, danes pa si je očitno premislil. Ne samo da je opustil namere po reorganizaciji 45 članske skupščine Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – njegovo namero po novi, 11 članski skupščini smo bili pripravljene podpreti – , kar na enkrat je z mize izginilo tudi besedilo predloga zakona, zgolj kozmetične popravke Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pa naj bi uvedel z novo novelo

Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Časovnica, po kateri je 20. januarja 2023 obljubil strukturno prenovo ZZS v dveh mesecih, je ponovno padla v vodo.

10.

»Vsi vemo, da je politika močno vpeta v zadnjih 20 letih v imenovanje svetov zavodov in v kadrovanje v zdravstvenih ustanovah. Tako eni kot drugi to vemo. Naša ideja je, da v svete zavodov imenujemo ljudi, ki se na zdravstvo spoznajo, da naredimo razpis. Da se ta zadeva vodi preko Urada za nadzor kakovosti in nabave v zdravstvu, da se naredi v tem uradu nek sistem kakovostnega nadzora nad upravljanjem državnih bolnišnic, da bodo te vitalne, da se ve, kam denar gre, da se jim tudi pomaga,« je Danijel Bešič Loredan napovedal 31. maja 2022 na zaslišanju pred matičnim delovnim telesom v Državnem zboru Republike Slovenije.

In kako minister za zdravje vzpostavlja sistem kakovostnega nadzora, beri odstrani nezaželene kadre? Navadno tako, da se pri kadrovanju sklicuje na predsednika vlade - spomnimo se groženj nekdanjemu direktorju Nacionalnega inštituta za javno zdravje Milanu Kreku, češ da njegovo zamenjavo pričakuje dr. Robert Golob. Ali pa preko medijev postavlja ultimat, do kdaj mora nekdo odstopiti - spomnimo se poziva nekdanjemu generalnemu direktorju UKC Ljubljana Jožetu Golobiču, da ima 14 dni časa, da odstopi. V kolikor se pojavijo težave pa se najprej loti menjave članov sveta zavoda, ki imajo potem jasno nalogo menjave direktorjev - spomnimo se zamenjave članov sveta v Bolnišnici Celje, po tem ko prvotna sestava sveta ni sprejela odstopa direktorja in strokovnega direktorja bolnišnice Aleksandra Svetelška in mag. Franca Vindišarja, in zamenjave članov sveta Univerzitetne psihiatrične klinike po tem, ko je bil medijski pritisk zaradi prvotnega neodziva ministra ob domnevnih nepravilnostih na kliniki očitno prehud.

Je pa Aleš Šabeder, edini, ki očitno še vztraja od Danijelu Bešiču Loredanu, tisti pravi strokovnjak, ki brez težav opravlja več funkcij. Prevel je vodenje Urada za nadzor, kakovost in nabave v zdravstvenem sistemu, ki med drugim izvaja nadzor nad poslovanjem in delovanjem javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Vlada RS, oblikuje politiko nadzora nad delom članov svetov javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija in nadzoruje delo članov svetov zavodov, ki so imenovani s strani Vlade Republike Slovenije. Hkrati je član sveta Javnega zdravstvenega zavoda Onkološkega inštituta Ljubljana in predsednik sveta Javnega zdravstvenega zavoda Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, pomeni, da Aleš Šabeder nadzoruje kar samega sebe.

Po časovnici, predstavljeni 20. januarja 2023, je minister za zdravje obljubil prenovo nadzora in vodenja javnih zavodov preko modernizacije 30 let starega Zakona o zavodih in opolnomočenja Urada za upravljanje, kakovost in investicije v zdravstvu, a se tudi ta obljuba izteka s 30. junijem 2023, kaos pri vodenju številnih javnih zdravstvenih zavodov, slaba organizacija, negativno poslovanje ... pa ostajajo.

Kot zadnji tak primer predlagatelj interpelacije izpostavlja alarmantno stanje na radiološkem oddelku Splošne bolnišnice Celje. Samo od 13. aprila do danes, ko je Vlada Republike Slovenije na predlog Ministrstva za zdravje polni mandat za vodenje bolnišnice podelila Draganu Kovačiču, je odpoved dalo sedem radiologov, od začetka

maja čaka na odčitavanje okoli 1400 izvidov, aparati so neizkoriščeni, organizacija dela na oddelku pa po pričevanju zaposlenih slaba kot še nikoli do sedaj. Zaradi sprotnega neočitavanja in nepisanja izvidov tako stojijo številni kontrolni pregledi pacientov in nadaljnje, nujno potrebne operacije. Zaposleni na drugih oddelkih opozarjajo, da so razmere eskalirale v zadnjih tednih in pozivajo k takojšnjemu ukrepanju, saj so ogrožena življenja pacientov z resnimi obolenji – tako v tem trenutku, denimo, na izvide čakajo bolniki za operativno zdravljenje raka prostate in ledvice, zaradi česar urologi ne morejo določiti datuma operacije.

11.

Tudi ureditev področja absentizma bi se po časovnici, predstavljeni 20. januarja 2023, morala zgoditi 30. junija 2023. Kje so potrebne zakonodajne spremembe za razbremenitev družinskih zdravnikov, vključitev specialistov medicine dela, vzpostavitev enotnega izvedenskega organa ter porazdelitev nalog in obveznosti med ZZS in ZPIZ?

Razmere na tem področju so res kritične. »Po podatkih NIJZ je bilo zaradi začasne nezmožnosti za delo v Sloveniji v letu 2022 izgubljenih skupaj 17.170.767 dni, kar predstavlja že kar 15,2-odstotni dvig glede na leto 2020 še dodatni 21 % dvig glede na leto 2021, ko je bilo izgubljenih 14.184.358 dni. Pri tem je treba ugotoviti, da se nadaljuje trend iz leta 2020, ko se tako razmerje bremen med delodajalci in ZZS kot razlogi za odsotnosti spreminjajo.

V letu 2022 se je skupni delež bolniškega staleža dvignil na 6,1 % (v 2021: 5,1 %). Pri tem se je zlasti povečal delež absentizma v breme ZZS (s 3,0 % na 3,8 %), in sicer za več kot 2,2 milijona izgubljenih delovnih dni. V breme delodajalcev je ta dvig znašal 0,8 milijona izgubljenih delovnih dni, tako da je znašal delež v breme delodajalcev 2,3 % v primerjavi z 2,1 % v letu 2021.

Če je bil še pred leti skupni delež bolniškega staleža v Sloveniji v povprečju nekje med državami EU s stopnjo absentizma med 3,5 % in 5 %, smo se v zadnjem obdobju pomaknili med države z največ izgubljenimi delovnimi dnevi na zaposlenega,« lahko beremo v letnem poročilu Zavoda za zdravstveno zavarovanje v letu 2022.

12.

V Programu za delo koalicije 2022–2026 oziroma koalicijski pogodbi na strani 64 se koalicijski partnerji zavzemajo za učinkovito uporabo sredstev EU, ter **obljubljajo centralni servis za podporo podjetjem, lokalnim skupnostim in ostalim deležnikom pri obveščanju o razpoložljivih sredstvih, pri pripravi in prijavi na projekte ter črpanju sredstev iz skladov EU**. Glede na dosedanje opravljeno (ne)delo ministra za zdravje na področju učinkovite porabe oziroma črpanje EU sredstev za investicije v zdravstvu, bi moral napovedani centralni servis v prvi vrsti nuditi podporo Ministrstvu za zdravje. V času ministrovanja Danijela Bešiča Loredana je bilo namesto uresničenih obljub izgubljenih kar nekaj evropskih milijonov, denimo, pri energetski sanaciji UKC Ljubljana, URI Soča in negovalni bolnišnici UKC Maribor.

IV. Zaključek

Predsednik vlade dr. Robert Golob je 18. januarja 2023 na Brdu pri Kranju gostil vrh koalicije na temo zdravstva. Sklical ga je z namenom, da prebivalkam in prebivalcem Slovenije pokažejo, da so skupaj odločeni, da reforme, ki jih Slovenija potrebuje, da postane moderna država, tudi izpelje. Dodal je, da se bodo zdravstvene reforme lotiti sistemsko in celovito ter začeti v središčni točki, to je pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije. **»Naš namen ni, da samo obljublamo nekaj, česar ne moremo izvesti. Naš namen, je obljubljeni dejansko izpeljemo in da vsi prebivalke in prebivalci dobijo dostop do učinkovitega javnega zdravstvenega sistema,«** je bila nova obljuba predsednika vlade. Minister za zdravje Danijel Bešič Loredan je koalicijskim poslancem predstavil analizo stanja zdravstvenega sistema skupaj s konkretnimi roki uveljavitev ukrepov. Zavezo za sodelovanje pri pripravi zdravstvene reforme so nekaj dni kasneje, in sicer 23. januarja 2023, podpisali tudi vsi koalicijski poslanci.

Zaveza se glasi: **»Spodaj podpisani člani koalicije Vlade Republike Slovenije v mandatu 2022 do 2026 se s podpisom te zaveze zavezujemo k sodelovanju in podpori pri izvedbi zdravstvene reforme. Cilj koalicije in vlade je učinkovit javni zdravstveni sistem, ki vsakomur omogoča pravočasen dostop do kakovostnih zdravstvenih storitev. Za doseg tega cilja in učinkovito izvedbo reforme si bomo aktivno prizadevali SKUPAJ, s sodelovanjem, pripravljenostjo na sprejemanje kompromisov, ter pozitivno in usklajeno komunikacijo, ki bo državljanom in državljanom vlivala zaupanje o naši zavezanosti k izvedbi reforme.«**

Minister za zdravje Danijel Bešič Loredan je 4. februarja 2023 v intervjuju za N1 med drugim dejal: **»Najbolj ključna stvar je, da se zavedamo odgovornosti in višjega cilja. Višji in končni cilj te vlade je, da izpeljemo reformo zdravstva. Reforma zdravstva je mati vseh reform v Sloveniji. Ko nam to uspe, smo naredili tisto, za kar smo tukaj in za kar imamo mandat ljudi. Uspelo nam bo.«**

Meseci so minevali, časovnice so padale, obljube ostale neuresničene. Potem pa minister za zdravje Danijel Bešič Loredan na novinarski konferenci 8. junija 2023 po seji vlade o nadaljnjem poteku zdravstvene reforme, pove: **»Še enkrat bi rekel, torej. Reforma zdravstva, to sem govoril že prej, in bom ponovil zdaj, je odvisna od predsednika vlade. Predsednik vlade je tisti, ki mora združiti vse akterje, ki mora od mene kot od ministra za zdravje zahtevati izvršno funkcijo. Vsi koraki pa so in vedno bodo usklajeni.«**

Minister za zdravje na podlagi 16. člena Zakona o državni upravi vodi in predstavlja Ministrstvo za zdravje ter izdaja predpise in druge akte v skladu z zakonom ter sprejema druge odločitve iz pristojnosti tega ministrstva. Minister za zdravje je ob imenovanju prisegel, da bo **»spoštoval ustavni red, da bo ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije«**.

Zgoraj opisana (ne)ravnanja, ki imajo za posledico vedno slabše razmere v slovenskem zdravstvu, zaradi katerih je državljanom kršena ustavna pravica do zdravstvenega varstva in jim je, kot še nikoli do sedaj, otežen dostop do zdravstvenih storitev, ter neizpolnjene in prelomljene obljube, ki so skrhale ugled funkcije, ki jo opravlja Danijel Bešič Loredan, do te mere, da je izgubljeno zaupanje javnosti, so po našem prepričanju

dovolj trdni argumenti, da minister za zdravje ni primeren za vodenje Ministrstva za zdravje in mora zapustiti svoj položaj.

Glede na navedeno je minister za zdravje Danijel Bešič Loredan odgovoren zaradi:

1. poslabšanja razmer v slovenskem zdravstvu, zaradi katerih je državljanom kršena ustavna pravica do zdravstvenega varstva in otežen dostop do zdravstvenih storitev kot še nikoli do sedaj,
2. zaradi neizpolnjevanja in preloma obljub o reševanju razmer v slovenskem zdravstvu ter neuresničevanja Programa za delo koalicije 2022–2026 in s tem opuščanje dolžnega ravnanja v skladu z 18. členom Zakona o Vladi Republike Slovenije ter s 16. členom Zakona o državni upravi.

Izhajajoč iz vseh navedenih razlogov in dejstev vlagatelj interpelacije predlagamo Državnemu zboru Republike Slovenije, da po opravljeni razpravi razreši Danijela Bešiča Loredana s funkcije ministra za zdravje.

Pri obravnavi te interpelacije bo predstavnica predlagateljev na seji Državnega zbora Republike Slovenije in delovnih teles **Jelka Godec**.

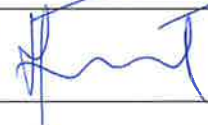

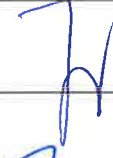
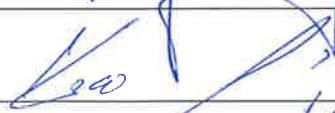

V. Priloge – dostopno na:

- Podpisi poslank in poslancev
 - Jelka Godec
 - Anja Bah Žibert
 - Franc Breznik
 - Zvonko Černač
 - mag. Karmen Furman
 - Rado Gladek
 - mag. Branko Grims
 - Alenka Helbl
 - Andrej Hoivik
 - Eva Irgl
 - Janez (Ivan) Janša
 - Jožef Jelen
 - Alenka Jeraj
 - mag. Dejan Kaloh
 - Franci Kepa
 - Andrej Kosi
 - Danijel Krivec
 - Jožef Lenart
 - Suzana Lep Šimenko
 - Tomaž Lisec
 - dr. Anže Logar
 - Žan Mahnič
 - Zoran Mojškerc
 - Bojan Podkrajšek
 - Franc Rosec

- Anton Šturbej
- Jože Tanko

- Poročilo o izvajanju ukrepa iz prvega odstavka 15. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (ZNUZSZS) za obdobje oktober 2022 do februar 2023: <https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/85f888c5a2153c71aac441ade2570a9beafefe28c488b37d80867b9dab94840f>
- Nacionalno spremljanje čakalnih dob – Mesečno poročilo za stanje na dan 1. 10. 2022: <https://nijz.si/publikacije/mesečno-poročilo-o-čakalnih-dobah-1-oktober-2022/>
- Nacionalno spremljanje čakalnih dob – Mesečno poročilo za stanje na dan 1. 5. 2023: <https://nijz.si/publikacije/nacionalno-spremljanje-čakalnih-dob-mesečno-poročilo-za-stanje-na-dan-1-5-2023/>
- Letno poročilo ZZZS 2022: [https://api.zzzs.si/ZZZS/info/egradiva.nsf/0/538c71578f0fd063c125896c0047b208/\\$FILE/Letno%20poro%C4%8Dilo%20ZZZS%202022.pdf](https://api.zzzs.si/ZZZS/info/egradiva.nsf/0/538c71578f0fd063c125896c0047b208/$FILE/Letno%20poro%C4%8Dilo%20ZZZS%202022.pdf)
- Koalicijski dogovor 2022–2026: https://www.gov.si/assets/vlada/Vlada_predstavitev_dokumenti/Koalicijski-dogovor-2022-2026-Programski-del-18.5.2022.pdf
- Zapisniki Strateškega sveta za zdravstvo: <https://www.gov.si/zbirke/delovna-telesa/strateski-svet-za-zdravstvo/>
- Časovnica zdravstvene reforme, predstavljena 20. januarja 2023: <https://www.gov.si/novice/2023-01-20-zdravstvo-bomo-pripravili-na-vse-izzive/>
- Zaveza o podpori in sodelovanju pri izvedbi zdravstvene reforme: <https://gibanjesvoboda.si/wp-content/uploads/2023/02/ZavezaKoalicija.pdf>

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

IME IN PRIIMEK	PODPIS
JELKA GODEC	
ANJA BAH ŽIBERT	
FRANC BREZNIK	
ZVONKO ČERNAČ	
mag. KARMEN FURMAN	
RADO GLADEK	
mag. BRANKO GRIMS	
ALENKA HELBL	
ANDREJ HOIVIK	
EVA IRGL	
JANEZ JANŠA	
JOŽEF JELEN	
ALENKA JERAJ	
mag. DEJAN KALOH	
FRANCI KEPA	
ANDREJ KOSI	
DANIJEL KRIVEC	
JOŽEF LENART	
SUZANA LEP ŠIMENKO	

TOMAŽ LISEC	
dr. ANŽE LOGAR	
ŽAN MAHNIČ	
ZORAN MOJŠKERC	
BOJAN PODKRAJŠEK	
FRANC ROSEC	
ANTON ŠTURBEJ	
JOŽE TANKO	